

GALANTSKÉ OSVETOVÉ STREDISKO / GALÁNTAI NÉPMŰVELÉSI KÖZPONT

Bratislavská ul. 1458/71, 924 01 Galanta

Tel: 031 /780 26 21, osveta_galanta@zupa-tt.sk, www.osvetagalanta.sk

Tlačová správa, Galanta, 20.9.2024.

PODUJATIA TÝŽDŇA ŽIDOVskej KULTÚRY

Galantské osvetové stredisko Vás srdečne pozýva na záverečné podujatie Týždňa židovskej kultúry, ktoré sa uskutoční 26.9.2024 vo štvrtok v Galante, v priestoroch severného krídla neogotického kaštieľa. Podujatie bude v maďarskom jazyku.

DR. TAMÁS KOVÁCS (univerzitný profesor, vedúci katedry a bývalý riaditeľ inštitúcie „Holokauszt Emlékközpont“ v Budapešti): **„Náš dobrý priateľ Edmund Veesenmayer...“ – nemeckí okupanti a maďarskí kolaboranti v roku 1944** – vedecká prednáška

Prednáška je zameraná na činnosť bývalého ríšskeho zmocnenca SS-Brigadeführera Edmunda Veesenmayera v Maďarsku. Nemecký diplomat sa počas svojej kariéry zaoberal takmer výlučne regiónom strednej a východnej Európy, no od roku 1943 už len Maďarskom. Zohral kľúčovú úlohu pri príprave nemeckej okupácie, ako aj pri ustanovení novej kolaborantskej vlády, či pri úspešnom prevzatí moci v októbri 1944 Ferencom Szálasim. Niet pochýb o tom, že zohral kľúčovú úlohu pri hladkom vykonaní holokaustu v Maďarsku. Zároveň k tomu všetkému treba zdôrazniť, že Veesenmayer – a nemeckí okupanti – by nemohli byť takí efektívni, keby nemali maďarských pomocníkov, podporovateľov a „dôverníkov“. Na záver prednášky sa dotkneme aj kariéry Veesenmayera, pôvodne odsúdeného na 20 rokov v Norimbergu, ktorého po dvoch rokoch prepustili a stal sa bohatým podnikateľom v bývalej Spolkovej republike Nemecko.

Vernisáž výstavy **KOŠICE 1944 – 1945**

Lektorka výstavy: **VERONIKA SZEGHY-GAYER PhD.** (historička, vedecká pracovníčka Spoločenskovedného ústavu SAV v Košiciach)

Výstava vytvorená s podporou berlínskej nadácie EVZ (Erinnerung, Verantwortung und Zukunft) predstavuje históriu 10-mesačnej nemeckej okupácie mesta Košice s využitím najnovších výsledkov výskumu. Okrem tragickej série deportácií miestnych Židov a teroru zástupcov Strany Šípových krížov (Nyilaskeresztes Párt) sa návštevníci môžu dozvedieť o kľúčových udalostiach, akými boli deportácie, vrátane zabudnutej tragédie rómskeho holokaustu v Košiciach, či príbeh stoviek maloletých členov spolku Levente, ktorí v posledných týždňoch vojny boli v rámci všeobecnej mobilizácie poslaní na nemecký front. Výstava zároveň kladie veľký dôraz na prezentáciu činnosti záchrancov a protinacistických a protinylačovských intelektuálov.

Aspekty obdobia 2. svetovej vojny na južnom Slovensku nielenže chýbajú v povinnom učive dejepisu na Slovensku, ale ani historiografia sa s nimi po roku 1989 takmer nezaoberala. Kurátorkami výstavy v slovenskom jazyku sú Patrícia Fogelová a Veronika Szeghy-Gayer, pracovníčky Spoločenskovedného ústavu SAV.

Miesto a dátum: Galanta, severné krídlo neogotického kaštieľa; 26.9.2024 o 17 hod.

Podporovatelia: Fond na podporu kultúry národnostných menšín – Kultminor; Mestské kultúrne stredisko Galanta.